

Motion till riksdagen

1989/90:U415

av Berndt Ekholm m.fl. (s)

Medling i internationella konflikter

Sökandet efter en fredlig lösning på konflikter är en central uppgift för det internationella samfundet. Svenska medborgare har under årens lopp kunnat göra många kvalificerade medlingsinsatser. Riksdagen har två år i rad behandlat motioner i vilka föreslås att riksdagen hos regeringen begär förslag hur ett medlingsinstitut skall kunna organiseras.

När riksdagen behandlade förra årets motion, anförde utrikesutskottet att det är naturligt att betrakta denna fråga i första hand ur ett FN-perspektiv. FN, dess generalsekreterare och säkerhetsråd, bör ges större möjligheter att på ett tidigt stadium ingripa i konflikter. Förslag av denna innebörd har framförts bl.a. av de nordiska staterna.

I FN har under de senaste åren framförts förslag om etablerandet av särskilda organ eller mekanismer för lösning av internationella tvistefrågor. Vid behandlingen av dessa förslag har från svensk sida framhållits att det inte är mekanismer för tvistelösning som saknas utan snarare viljan att använda sig av de mekanismer som faktiskt redan existerar.

Till de existerande mekanismerna hör bl.a. Internationella domstolen i Haag och den permanenta skiljedomstolen i Haag. I den senares förteckning över kvalificerade skiljedomare ingår fyra svenskar.

Utrikesutskottet uttalade vidare att ett eventuellt svenskt initiativ bör bygga på en noggrann analys av de i dag tillgängliga instrumenten och av eventuella behov av kompletteringar och förbättringar. Utskottet förutsatte att regeringen skulle lämna en redogörelse för huruvida och i så fall på vilket sätt en särskild svensk insats på detta område skulle kunna tillföra bättre möjligheter än de existerande att utnyttja medlingen som ett sätt att lösa internationella konflikter på fredlig väg.

Till detta kan läggas att konfliktmönstret i världen för närvarande undergår viktiga förändringar. Konflikter mellan stater synes i stor utsträckning vara på väg ut, medan etniska och andra konflikter inom stater kan resultera i långt utdragna stridigheter. I sådana konflikter är det svårt för andra stater, och därmed för FN, att agera. Detta ställer särskilda krav på komplettering av de hittills tillgängliga instrumenten för medling.

Regeringen har ännu inte presenterat något förslag eller någon redogörelse i denna fråga. Därför föreslås att regeringen får i uppdrag att komma med ett sådant förslag.

Hemställan

Mot. 1989/90

U415

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ett medlingsinstitut.

Stockholm den 25 januari 1990

Berndt Ekholm (s)

Torgny Larsson (s)

Berit Löfstedt (s)

Sven-Erik Alkemark (s)